

Del «Nosaltres» al «Jo» i de tornada: Aprenent encara de la New School

LESTER EMBREE

College of Arts & Humanities/ Florida Atlantic University

Boca Raton, FL 33431/ USA

embree@fan.edu

Traducció de Carles Serra

Article rebut el 30 de gener de 2010 i acceptat el 19 de març de 2011

Títol català: Del «Nosaltres» al «Jo» i de tornada: Aprenent encara de la New School

Resum: Després de fer un esbós de la fenomenologia de la New School liderada per Dorion Cairns, Aron Gurwitsch i Alfred Schutz durant les dècades de 1950 i 60, segueixo a Cairns i Schutz pel que fa a com la reflexió fenomenològica comença en la intersubjectivitat i la primera persona del *plural*, passa per la reducció transcendental (o per un altre camí) a la subjectivitat individual i passa, finalment, a partir d'aquí de tornada a la intersubjectivitat i a la pertinença a grups socials en els nivells transcendental i també mundans.

Paraules clau: L. Embree: Fenomenologia, jo, nosaltres.

Títol anglès: From 'We' to 'I' and Back: Still Learning from the New School

Abstract: After a sketch of the New School phenomenology led by Dorion Cairns, Aron Gurwitsch, and Alfred Schutz in the 1950s and '60s, I follow Cairns and Schutz on how phenomenological reflection begins from intersubjectivity and the first person *plural*, moves by the egological reduction (or by another way) to individual subjectivity and the first person singular, and moves, finally, from there back to intersubjectivity and membership in social groups on the transcendental as well as worldly levels.

Key words: Phaenomenology, I, we.

«Fa una gran diferència en la claredat de les anàlisis fenomenològiques quan el fenomenòleg s'adona de si està pressuposant la intersubjectivitat transcendental o només pressuposant la seva pròpia intersubjectivitat en el seu estat anterior a la intersubjectivitat transcendental»¹

1. Introducció i un context històric.

«Els tres de la New School» eren Dorion Cairns (1901-1973), Aron Gurwitsch (1901-1973) i Alfred Schutz (1899-1959). Van ensenyar fenomenologia a la Facultat de Ciències Polítiques i Socials de la New York School per a la Recerca Social durant el que jo anomeno «l'edat d'or de la fenomenologia». Schutz va començar ensenyant «Metodologia de les Ciències Socials» en filosofia i també en sociologia l'any 1951. Cairns va començar a l'escola l'any 1954 i Gurwitsch va substituir el recentment difunt Schutz l'any 1959. Cairns es va retirar l'any 1968, però encara va ensenyar dos cursos després de retirar-se. Tant ell com Gurwitsch van morir l'any 1973.

Complementant aquests tres hi havia Werner Marx, que va ensenyar l'últim Heidegger i també Aristòtil i l'idealisme Alemany a la New School abans d'ocupar la càtedra de Husserl i Heidegger a Freiburg i. Br. Posteriorment, J. N. Mohanty va intentar, agosaradament, continuar la tradició i, més endavant, Thomas Seebohm i altres professors visitants, incloent-hi David Carr i Robert Sokolowski, però el programa ja no era l'únic de portar la fenomenologia als Estats Units perquè aquesta també s'estava important a la Universitat de Duquesne i a d'altres llocs.

Mentre que «els Tres de la New School» havien après la seva fenomenologia directament d'Edmund Husserl a Freiburg durant les dècades de 1920 i 1930, i s'havien organitzat sota el lideratge de Marvin Faber en relació a la revista *Phenomenology and Phenomenological Research* just abans de la Segona Guerra Mundial, també van estudiar altres figures a Europa després de la guerra, especialment Martin Heidegger, Maurice Merleau-Ponty i Hans Georg Gadamer. Va ser a la dècada del 1960 quan, als Estats Units, es van fundar diverses col·leccions de llibres, revistes i societats professionals dedicades a la fenomenologia, incloent-hi el Cercle de Husserl. Alguns dels estudiants de la New School es van mantenir en contacte els uns amb els altres al llarg dels anys després de graduar-se. En filosofia, principalment, Maurice Natanson, Fred Kersten, Richard Zaner, Lester Embree, Giuseppina Moneta, Jorge García-Gomez, William McKenna,

1. Dorion CAIRNS citat a L. EMBREE, «Dorion Cairns and Alfred Schutz on the Egological Reduction», en H. Nasu, L. Embree, G. Psathas, I. Srubar (ed.), *Alfred Schutz and his Intellectual Partners*, Konstanz: UVK, 2009, p. 201; a partir d'ara citarem aquesta font només amb números de pàgina.

Osborne Wiggins, Gilbert Null i Robert Jordan; en sociologia, Thomas Luckmann i Helmut Wagner.

El que es coneix com la «New School de fenomenologia» té tres característiques principals: 1/ Mentre que la fenomenologia a Europa després de la guerra va canviar el seu enfocament cap a l'existencialisme i l'hermenèutica, els tres de la New School i alguns dels seus estudiants van continuar centrant-se en la preocupació principal de Husserl amb la *Wissenschaftslehre*, és a dir, la teoria de la ciència (o «ciència teòrica»); 2/ Mentre que la majoria ha considerat la fenomenologia exclusivament una escola de pensament filosòfic, Cairns i Gurwitsch van seguir Schutz en els seus interessos multidisciplinars en les ciències socials i, especialment, en psicologia; i 3/ Mentre que els membres de la New School sempre han dut a terme l'erudició en les formes de la traducció i del comentari, allò que ha estat més visiblement exemplificat ha estat la tasca fonamental de continuar la investigació fenomenològica.

En un moment en què la majoria de la investigació anomenada «fenomenològica» és merament exegesi històrica en un corrent de pensament d'inicis del segle XX, és a dir, només una especialitat erudita, allò que més necessita la nostra tradició avui és una investigació continuada com la que han dut a terme els Tres de la New School i la majoria dels seus estudiants, és a dir, anàlisi reflexiva de trobades i de coses-en-tant-que-trobades. Malgrat això, malauradament, avui en dia la «fenomenologia» és, per repetir-ho una vegada més, erudició o filologia més que no pas fenomenologia *stricto sensu*.

Parlant ara de mi, confesso que, pel que fa a recerca, he contribuït, majoritàriament, a l'erudició en fenomenologia a través de la direcció d'edicions actuals dels treballs de Cairns, Gurwitsch i Schutz, entre d'altres coses; però també sempre he produït investigacions en fenomenologia, sobretot més recentment, sota el títol «anàlisi reflexiva».² Aquest assaig és sobre alguna cosa del que he après recentment de dos dels membres dels Tres de la New School, després de ja fa 40 anys que vaig obtenir el meu títol. Aquest aprenentatge es va produir principalment mentre interpretava algunes cartes, manuscrits i textos sota el títol, «Dorion Cairns and Alfred Schutz on the Egological Reduction»³. El que he après pertany a

2. L. EMBREE, *Reflective Analysis*, Bucharest: Zeta Books, 2006, 196 pp. Hi ha traducció en diverses llengües; la darrera, en català, a cura de Carles Serra, edició de J. González Guardiola i J. Monserrat: *Anàlisi Reflexiva*, Bucharest: Zeta Books, 2012; *Análisis reflexivo. Una primera introducción a la Fenomenología / Reflective Analysis. A First Introduction to Phenomenology*, trad. L. Ramán, Morelia: Jitanjáfora, 2003; *ЛестерЭмбриРефлексивныйанализ. Первоначальноевведение в феноменологию*, trad. Victor Moltchanov, Moscova: Triquadrate, 2005; *HanseitekiBunseki*, Tokyo, 2007; *Analizarefleksyjn*, Warsaw, 2007; *反思性分析：現象學研究入門*, Taiwan, 2007 i també Peking University Press, 2007; *Analiza Reflexivă*, ClujNapoca: Casa Cărții de Știință, 2007; *Analysereflexive*, trad. Mathieu Trichet, Bucharest: Zeta Books, 2009.

3. Vid. nota 1.

la teoria de les ciències culturals i, per tant, a un marc de referència que he tret de Schutz, que considerava el seu treball una extensió de les ciències socials de la teoria de la ciència de Husserl⁴. Jo havia llegit «The Common-Sense World as Social Reality—A Discourse on Alfred Schutz»⁵ just abans de començar a l'School, l'estiu de 1962. Primer vaig estudiar el vol. I dels *Collected Papers* de Schutz, durant l'estiu de 1963⁶, i vaig fer l'índex del vol. III. Havent també assistit a un curs sobre Schutz impartit conjuntament per Gurwitsch i Luckmann, i havent assistit després a un curs sobre ell impartit per Luckmann, vaig estudiar amb entusiasme la traducció anglesa de *Aufbau* quan va aparèixer⁷. Malgrat que va trigar anys a fer-se'm clar a mi, el meu interès en la teoria de les ciències culturals va començar a la New School.

2. Reduccions des de la intersubjectivitat.

Hi ha una distinció que es va fer clara a Dorion Cairns l'últim dia que va veure Husserl: «Parlant més tard amb Fink, em vaig adonar que pensava que Husserl no distingia la reducció egològica de la reducció primordial, com ho fa Fink en la *Entwurf* de la sisena meditació. Vaig veure aleshores, pel que em va contestar Fink, que hi havia un error per la meua part en una distinció terminològica: la reducció egològica, tal i com jo l'entenc, és la reducció del món intersubjectiu en la seva totalitat al seu estatut com a correlat dels meus actes, incloent-hi aquells en els quals tinc per objecte altres *jos* i la seva activitat constituent. La reducció primordial és una reducció abstractiva del món egològicament reduït a aquella part del món que no és el correlat de l'activitat constituent d'altres-jos-com-a-

4. «A la llista de Husserl m'agradaria afegir una ciència social que, si bé està limitada a l'esfera social, té un caràcter eidètic. La tasca [d'aquesta ciència] seria l'anàlisi intencional d'aquells actes socials i formacions socials de múltiples formes d'alt nivell que es fonamenten en la —prèviament executada— constitució de l'*alter ego*. Això es pot aconseguir en l'anàlisi estètica i genètica, i aquesta interpretació hauria de demostrar, en conseqüència, les estructures apriorístiques de les ciències socials. De necessitat, les exposicions anteriors són més aviat incompletes i, malauradament, sovint inexactes. Malgrat això, poden haver transmès al lector una idea de la importància fonamental de les investigacions de Husserl, no només a la filosofia pura, sinó també a totes les ciències humanes [*Geisteswissenschaften*] i especialment a les ciències socials» (A. SCHUTZ, *Les meditacions cartesianes de Husserl* (1932), a A. SCHUTZ, *Collected Papers*, vol. IV, ed. H. Wagner, G. Psathas, F. Kersten, Dordrecht: Kluwer Academic Pub., 1996, p. 164. Aquesta font se citarà a partir d'ara com a CP IV.
5. *Social Research*, XXIX, Spring 1962 [reimprès com a Introducció a A. SCHUTZ, *Collected Papers*, ed. I. Schutz, The Hague: Martinus Nijhoff, 1964].
6. Ed. Maurice Natanson, The Hague: Martinus Nijhoff, 1962; a partir d'ara citats textualment com a CP I.
7. A. SCHUTZ, *Der sinnhafte Aufbau der sozialen Welt* (1932), trad. *Phenomenology of the Social World*, per G. Walsh, F. Lehnert, Evanston, Ill.: Northwestern University Press, 1967; a partir d'ara citada com a PSW.

tinguts-per-objecte-en-els-meus-actes. Prèviament, he tractat aquestes dues reduccions en un paquet i he anomenat el tot «egològic» o «primordial» indiferentment»⁸.

Segons aquesta explicació, la reducció egològica de Husserl sembla part, com a mínim, del que hom pot anomenar el recurs de Schutz a «l'individualisme metodològic», el qual van elogiar Georg Simmel i Max Weber per introduir-lo a les ciències socials en la primera part de la seva *Aufbau*, i ell mateix el va practicar a partir d'aleshores. Començar per l'individu i acabar per les col·lectivitats contrasta amb l'anomenat «col·lectivisme metodològic» de Talcott Parsons, per exemple, que comença amb el grup i només eventualment distingeix els membres individuals.

El que no havia sabut veure prèviament és que abans d'adoptar l'actitud individualista que Schutz recomanava, estem en una actitud que Husserl anomenava «intersubjectiva». Això significa que cadascú de nosaltres soments o subjectivitats juntament els uns amb els altres i que compartim el món que és per nosaltres objectiu o, millor, «públic». Dit en altres paraules, això significa que som, primer de tot, membres d'un «Nosaltres». Hom també sent dir aquests dies que la fenomenologia és un recurs a la «perspectiva de la primera persona», però hom hauria de preguntar-se a continuació si cal qualificar aquesta expressió adaptada de la lingüística com a «singular» o «plural».

Tant Cairns com Schutz sostenen que només podem començar des de la intersubjectivitat o el que hom pot dir que és la perspectiva de la primera persona del *plural* quan comencem a reflexionar, però ràpidament anem a l'individu. Això seria originalment a la vida diària i, per tant, en l'actitud pràctica natural, i després en les actituds teòriques naturals; però hom també ho pot aplicar una vegada ha realitzat l'*epochè*, la reducció i la purificació transcendental-fenomenològiques, una cosa que Cairns emfatitza. Ja en el guió de les seves classes a la *Introduction to Husserl's Phenomenology* (1934), veritablement el primer curs sobre fenomenologia que es va ensenyar a la New School, Cairns escriu el següent: «A través de la reducció transcendental, ens adonem de l'esfera transcendental com a esfera de la intersubjectivitat. Jo com a ego transcendental tinc intencionalment per objecte el món com una cosa que altres *egos* transcendents tenen per objecte. La meua consciència transcendental té per a mi com a ego transcendental el sentit de ser un ego transcendental entre d'altres» (p. 179, cf. p. 201, 202, 204).

Prèviament, jo havia donat per suposat (i així sembla ser encara per a alguns husserlians) que hom comença en la primera persona del singular i assumeix que un individu és una cosa concreta. Aquesta «resposta individualista reflexa automàtica», com em sento temptat a anomenar-la, és

8. D. CAIRNS, *Conversations with Husserl and Fink*, The Hague: Martinus Nijhoff, 1976, p. 102.

part de l'eurocentrisme en contrast amb la suposada tendència en les cultures asiàtiques de l'est a considerar sempre les persones com a ja sempre membres de grups. Potser això també es dona per suposat en l'anomenat «Mode Cartesià» en la fenomenologia husserliana.

Aquesta lliçó m'ha portat a reconfigurar la meua comprensió de la teoria científica i cultural de Schutz. Abans de presentar-la, no obstant això, és necessari dir que les anotacions de Cairns sobre les seves converses amb Schutz a Nova York l'any 1937 ens fan saber que el seu amic considerava «la reducció a l'esfera primordial i la reducció egològica a les *Meditacions* un “truc”, un procediment il·legítim», i aleshores «Schutz manté que la reducció transcendental és una reducció egològica i que, per tant, no hi ha una reducció egològica *segona*» (p. 189).

L'any 1941, Schutz va demanar a Cairns que fes uns comentaris a una secció del manuscrit del seu assaig «Scheler's Theory of Intersubjectivity and the General Thesis of the Alter Ego», publicat l'any següent. A causa dels comentaris de Cairns, Schutz substitueix «la meua esfera peculiar pròpia» per «l'esfera egològica pura o primordial» (p. 195, n.19), havent objectat Cairns que «primordial» i «egològic» no són sinònims a Husserl (ibid., n. 20).

Més endavant, Schutz resumeix Husserl com segueix en el que sembla ser la reducció a l'esfera primordial: «Havent realitzat la reducció transcendental i analitzat els problemes de constitució de la consciència construïts sobre les activitats de la subjectivitat transcendental, [Husserl] destaca dins del camp transcendental el que anomena “la meua esfera peculiar” eliminant les activitats constitutives que estan relacionades mediatament o immediatament amb la subjectivitat dels Altres. Això es fa fent abstracció de tots els “significats” que refereixen als Altres i, conseqüentment, retirant de la Natura que ens envolta el seu caràcter d'intersubjectivitat. Aleshores, la Natura ja no és una cosa comuna a tots nosaltres; el que queda és estrictament el meu món privat en el sentit més radical. No obstant això, dins de la meua esfera peculiar pròpia, emergeixen alguns objectes que, gràcies a la “síntesi passiva” anomenada “associació” (accouplement) o “acoblament”, són interpretats com anàlegs al meu cos propi i són, per tant, apercebuts com els cossos d'altra gent» (p. 195).

Cairns respongué a algunes objeccions de Schutz: per exemple, quan Schutz s'havia queixat que «és difícil entendre com l'abstracció de tots els significats que es refereixen als Altres es pot dur a terme de la manera radical que s'exigeix per tal d'isolar la meua esfera peculiar pròpia, ja que és exactament la no-referència a l'Altre que constitueix la línia de demarcació de l'esfera del que és peculiar al meu propi ego K? transcendental concret» (p. 197), Cairns contesta: «Però Husserl passa a elaborar les característiques *positives* del que és ‘el meu propi’ – una caracterització que de cap manera pressuposa el concepte d'‘un altre’. La caracterització indi-

recta com a 'cap-altre' no és primària o fonamental, sinó secundària i derivada. Crec que a la llum d'aquestes consideracions, la primera 'dificultat' que planteja Schutz pot desaparèixer» (p. 197, n. 29).

Schutz sempre havia tingut dificultats amb la teoria de la intersubjectivitat transcendental⁹, però de fet no la considera important per a la seva teoria de la ciència. Mentre que els seus amics Cairns i Gurswitsch estaven interessats –com Husserl– en la fonamentació transcendental última del món i de les ciències positives, Schutz afirma en repetides ocasions que la fenomenologia constitutiva de l'actitud natural, és a dir, la psicologia fenomenològica, és suficient per a la fundació de les ciències culturals. Una mica com la posició positivista a partir de la qual la física serveix per fundar l'astronomia, la química, la biologia, etc., sense que hom hagi d'examinar el positivisme que hom pressuposa en el realisme, i molt menys justificar-lo.

No obstant això, hi ha una problemàtica a Schutz sobre la relació entre la subjectivitat i la intersubjectivitat dins de l'actitud teòrica reflexiva natural que el debat sobre la reducció egològica amb Cairns ajuda a aclarir. Just després de l'Apèndix a la primera part, afegit durant la lectura de les proves a la seva *Aufbau*, Schutz es basa en Bergson i Husserl sobre la *durée* o el temps intern per tal d'analitzar reflexivament el corrent de la vida mental d'allò que anomena «l'ego solitari», és a dir, del jo totalment sense cap referència als Altres. Com és capaç de fer això? Encara que només tenia accés a les *Méditations Cartésiennes* (1931) durant la revisió, havia estudiat amb anterioritat a fons *Formale und transzendente Logik* (1929), on hi ha un debat sobre la fenomenologia egològica, però no caracteritza el seu propi enfocament en la segona part de la *Aufbau* com a egològica, i menys encara com a implicant la reducció a l'esfera primordial. I en tots els anys següents, quan estava en contacte personal amb Husserl, Schutz tampoc no fa cap referència al seu propi enfocament com a egològic, tot i que escriurà coses com les següents en la seva ressenya de les *Méditations Cartésiennes*. «Husserl ja havia desenvolupat el seu mètode de la "reducció fenomenològica" en les seves *Idees sobre una Fenomenologia pura i una Filosofia fenomenològica*. Amb la seva ajuda, Husserl ara explora sistemàticament –en la primera de les quatre meditacions– els camps de l'experiència egològica transcendental en el camp de les experiències fluctuants del món en la seva estructura dual i com a habitualitats»¹⁰.

El propi enfocament de Schutz es fa més clar quan escriu en el seu assaig sobre Scheler que la reducció transcendental «no ha deixat res més

9. Cf. A. SCHUTZ, «The Problem of Transcendental Intersubjectivity in Husserl» (1957), trad. F. Kersten, A. Gurwitsch, T. Luckmann; reimprès a A. SCHUTZ, *Collected Papers*, vol. III, The Hague: Martinus Nijhoff, 1966. I també amb els comentaris de D. CAIRNS i E. FINK a *Schutzian Research* (2010) 2: 9-52.

10. *Ibid.*

que el corrent unificat de la meva consciència. Aquest corrent és, per dir-ho així, tancat; obert només per a la meva experiència interior i la meva mirada reflexiva – una mònada sense finestres» (p. 197); Cairns va contestar suggerint que les mònades de Husserl tenen finestres a través de les quals hom pot mirar a fora vers el món (Ibid., n. 31).

Aquesta concepció de la reducció transcendental de l'any 1942 suggereix que la concepció similar de Schutz a l'Apèndix de l'any 1932 no és el resultat de la precipitació. Mentre que així Schutz sembla almenys haver-se basat en la reducció transcendental, encara no està clar com ha fet la transició de la intersubjectivitat a l'ego K? solitari. Aquesta és la perspectiva de la primera persona del singular de l'individualisme metodològic en la forma extrema que no té en compte cap relació amb els Altres. De manera més interessant, és una cosa sobre la qual es basa al llarg de la seva etapa americana.

Així, més endavant parlarà d'una «abstracció fictícia» per la qual hom pot considerar «el corrent de consciència aïllat d'un sol individu, ... com si hom pogués pensar l'home completament despert dins de l'actitud natural i com a separat dels seus semblants» (I 2198, cf. I 167); i també parla repetidament en diverses ocasions «d'un individu suposadament aïllat»¹¹. A més, diu que «es va procedir com si el món fos el meu món privat i com si tinguéssim el dret de fer cas omís al fet que és, des d'un bon principi, un món intersubjectiu... perquè vivim en aquest com a homes entre altres homes, units a ells a través de la influència i del treball comuns, comprnent els altres i essent compresos per ells» (I 10, cf. I 53, I 306, & RPR 134). Així, sembla adequada la pràctica d'alguns científics socials de parlar de «membres» més que no pas «d'individus».

En resum, no se'm va ocórrer fins fa molt poc que la «reducció» que Schutz emprà a la segona part de la seva *Aufbau* era, de fet, una abstracció dels membres de la seva necessària participació en la intersubjectivitat i que, per a Schutz, els individus són abstraccions. D'altra banda, si no seguim Schutz en aquesta «abstracció metodològica de l'individu», com hom podria anomenar-la, sinó que seguim Cairns i, aparentment, Husserl amb la reducció transcendental, aleshores tot i això comencem amb la intersubjectivitat mundana i fins i tot transcendental com una ment entre d'altres amb coses compartides o públiques, incloent-hi els altres i a nosaltres mateixos. Això no era tan clar per a mi abans que estudiés recentment Cairns i Schutz sobre la reducció egològica.

3. El retorn a la intersubjectivitat.

És molt general dir que les ments o les intersubjectivitats participen ja sempre en la intersubjectivitat i, fins i tot, que no són concretes sinó

11. A. SCHUTZ, *Reflections on the Problem of Relevance*, ed. R. M. Zaner, New Haven and London: Yale University Press, 1970, p. 173, cf. 73; cf. I 347.

abstractes. No obstant això, pel que fa a la intersubjectivitat, Schutz descriu com els Altres pertanyen a regions i són membres de grups per a un jo. Així, el gran èxit de l'*Aufbau* és la distinció de quatre regions pel que fa als Altres.

Els «consocis» comparteixen l'espai i el temps amb un jo immediatament i hom els pot trobar predicativament i pre-predicativament en les interaccions i relacions cara a cara. És en aquesta regió de la «realitat social directament experienciada» que hom pot practicar la recollida de dades en les ciències socials a partir de l'observació participativa i d'entrevistes.

Els «contemporanis», en la significació estricta, només comparteixen època i només són capaços de comprendre's i d'influenciar-se de manera unilateral i indirecta en la vida precientífica, i només confien en l'experiència prepredicativa del sentit comú i en el raonament inferencial. Malgrat això, aquests contemporanis representen la matèria objecte d'estudi de l'etnologia, la lingüística, la ciència política, la sociologia, etc.

Hom pot entendre «predecessors» en la mesura que hi ha textos i rastres disponibles, però que als quals hom no pot influenciar. Són la matèria d'estudi de les ciències històriques: per exemple, la història de l'art, que interpreta aquestes dades. Finalment, n'hi ha d'Altres que són «successors», que viuran després que un jo mori, als quals pot influenciar mitjançant coses com escriure una última voluntat i un testament, però que no pot entendre empíricament, sinó només fingir i fer conjectures al seu voltant.

Dins d'aquestes regions, hi ha molts grups dins dels quals hom pot ser-ne membre, incloent-hi aquells en els quals hom neix, com la família, la classe social i l'ètnia, i aquells als quals hom s'uneix o canvia, com per exemple el matrimoni, una societat empresarial o un partit polític. Malgrat l'èmfasi de Schutz en la psicologia social i els membres individuals, destaca el que hom pot fer mitjançant la descripció de col·lectivitats, que sempre implica una experienciar els Altres a través dels tipus ideals.

El seu exemple de la manera més original d'experienciar un grup és el d'un joc de cartes. Hom podria ignorar la participació al grup per fixar-se prepredicativament en un consoci individual, però hom pot també dir del grup que «estan jugant una partida de pòquer». «Aquesta afirmació s'aplicarà a cada jugador individual només en la mesura que el curs-d'acció tipus "joc de pòquer" es correspon a una sèrie d'experiències conscients en la seva ment i supleix per a ell un context de significació subjectiu. D'aquesta manera, l'acció de cada jugador estarà "orientada" a les regles del pòquer» (PSW 186).

Més enllà d'això, hom pot expressar tipus ideals com «l'estat», «la premsa», «la nació», «la gent», i «la classe treballadora». I aquestes col·lectivitats poden ocórrer en les regions dels contemporanis, els predecessors o els successors d'un mateix. Així, l'objecte d'estudi de les ciències culturals es complica ràpidament quan es relaxa l'abstracció que fa Schutz de l'ego solitari de la intersubjectivitat.

Resumint: així com he sabut literalment durant dècades que, en la seva teoria de les ciències culturals, Schutz parteix de com un jo unilateralment i recíprocament comprèn i influencia individus i grups d'Altres en les quatre regions del món social, també m'he preguntat durant molt temps com Husserl diu al final de les *Cartesianische Meditationen* que, «Pel que fa a l'ordre, la intrínsecament primera de les disciplines filosòfiques seria "l'egologia" reduïda "solipsísticament", l'egologia de l'ego primordialment reduït. Aleshores només quedaria la fenomenologia intersubjectiva, que hom fonamenta en aquella disciplina»¹². Ara recentment, he après de Schutz i Cairns, pel que fa a la fenomenologia egològica i a la reducció primordial, que hem de començar per la intersubjectivitat i el món públic de la vida diària, que és diferent de les disciplines filosòfiques aclarides en darrera instància i del seu ordre. Fins i tot, el primer èxit de l'*epochè*, la reducció i la purificació transcendental és la intersubjectivitat transcendental. Dit de manera diferent, estem junts en-el-món abans de qualsevol reducció a com és el món per-a-nosaltres i a continuació, posteriorment, a com és per-a-mi i, fins i tot, potser, abstractament què és totalment sense els altres.

Schutz sovint cita les «Nachwortzumeinen 'Ideen'» de Husserl, sobre el paral·lelisme entre la fenomenologia transcendental i la fenomenologia constitutiva de l'actitud natural per tal de justificar interpretacions de descripcions transcendentals mundanament. Ara sospito que les descripcions mundanes de Schutz són anàlogament vàlides transcendentalment.

12. E. HUSSERL, *Cartesian Meditations*, trad. D. Cairns, The Hague: Martinus Nijhoff, 1960, p.155.